

САНГА ОЛОХ

№ 29 (12008) • От ыйын 25 күнэ, 2025 сыл, бээтинсэ • 12+

Бу
нүөмэргэ

Спорт

Дмитрий Диринскэй – улуус
чулуу ыспарсымыана/5

Бырамыысыланнас

“Туристар Саха сиригэр
алмаас атах анныгар ыһылла
сытар дии саныыллар”/6

Сынньаланна

Атыннар (салгыыта)/7

“Оттооһун-2025”: күнү-дьылы былдьаһа

Тыа хаһаайыстыбата. Отчуттары көрсөн
кэпсэтибит/2

Андрей Филиппов биригээдэ оттуур/Сэмэн ЖЕНДРИНСКИЙ ТУРАБИТЭ

Чурапчыга күн-дьыл туруга

От ыйын
25 күнэ
БЭЭТИНСЭ

От ыйын
26 күнэ
СУБУОТА

От ыйын
27 күнэ
БАСКЫЫАННА

От ыйын
28 күнэ
БЭНИДИЭННИК

От ыйын
29 күнэ
ОПТУОРОННЬУК

От ыйын
30 күнэ
СЭРЭДЭ

От ыйын
31 күнэ
ЧЭППИЭР

26° 17°

24° 17°

19° 15°

20° 14°

22° 14°

21° 14°

20° 12°

Тэттик

Чурапчы иистэнньэҥнэрин эбэрдэлээтилэр

Ааспыт күннэргэ Дьокуускай куоракка
“Илии сылааһа” иистэнэр сыах тэрийиитинэн
“Стежок за стежком, метр за метром” байыаннай
дьайы байыастарыгар анаан тангас тигиитигэр
өрөспүүбүлүкэтээҥи күрэх ыытыллыбыта.

Онно чыпчаал кыайыылаах Мукучу
нэһилиэгин иистэнньэҥнэрин кэннигэ
2-с миэстэни ылбыт СӨ норуотун маастара
Надежда Ахматова салайааччылаах Чурапчы
улууһун иистэнньэҥнэрин улуус дьаһалтатыгар
эбэрдэлээтилэр. Талааннаах дьахталлары
улуус баһылыгын социальнай болпурдуостарга
солбуйааччы Мария Кронникова үөрэн-көтөн туран
баһылык Степан Саргыдаев аатыттан истинник
эбэрдэлээтэ.

Сыах иистэнньэҥнэргэ күрэххэ хайдах
кыттыбыттары, туох таҥаһы тигэллэрин сиһилии
кэпсэтилэр, көрдөрдүлэр.

Санатан эттэххэ, Чурапчы иистэнньэҥнэргэ
ааспыт куонкурууска үс күн устата, сарсыардаттан
киэһээҥҥи дьэри барыта холбоон 136 кэмпилиэк
байыаннай таҥаһы тигэн туттарбытара.

Чурапчыттан Никифор Яковлев ассистентураҕа киирдэ

Бу иннинэ бэс ыйын 27 күнүгэр, пианист,
композитор, Чурапчы талааннаах ыччата Никифор
Яковлев - Петр Чайковский аатынан Москубатааҕы
Судаарыстыбаннай муусука консерваториятын
научнай композиторскай факультетын кыһыл
дипломунан бүтэрбитинэн туһунан суруйан
турабыт.

От ыйын 21 күнүгэр Никифор, сахалартан
бастагынан, ыытыллыбыт экссэмэннэрин
барытын үрдүк баалга туттаран Гнесиннэр
ааттарынан Арасыйыа муусукаҕа академиятын
ассистентураҕыгар туттарсан киирдэ.

Никифор биэс сыл устата туйгуннук үөрэнэн,
улахан ситиһиилэрдээх түмүктээбитин таһынан
салгы үөрэнэн учуонай истиэпэнин ылан бэйэтин
кыаҕын Аан дойду таһымыгар таһаарар кыахтанна.

Сотору кэминэн 10-с пусковой комплекс холбонуоҕа

Бу туһунан бэһэһээ “Сахатранснефтегаз” АХ
генеральной дириэктэрэ Алексей Колодезников
бэйэтин телеграм-ханаалыгар таһаарда.

Бүгүҥҥү күннээххэ сыбаарка итиэннэ
930 миэтэрэ уһуннаах гаас турбатын тардыы
үлэлэрэ ыытыллаллар. Үлэ график быһыытынан
баран иһэрэ бэлиэтэннэ, бу күһүн түмүктэнэрэ
былааннаар.

Маны таһынан хампаанньа гааһынан оттуллар
эбийиэктэри ол иһигэр автоматизированнай гааһы
үлэлэрэ ыстаансыалары модернизациялааһынҥа
үлэлэһэр. Онуоха Мурун Тымпыяа түөлбөтин
Тумуһахтаах аатынан уулуссаҕа олохтоохторго гаас
ситимин тиэрдиигэ үрдүк эрэли үөскэтэр санга
ыстаансыаа тутулунна.

Санатан эттэххэ, 2025 сыл сабаланыабыттан улуус
үрдүнэн 41 ыал гаас ситимигэр холбонно, сыллааҕы
былаан быһыытынан 156 дьыа гаастаһахтаах. Оттон
Чурапчыга гаас ситимэ кэлиэбиттэн 1820 ыал күөх
төлөҥгө холбоммута, олохторугар-дьаһахтарыгар,
аһы-үөлү астааһынҥа улаханник абыраммыттарын
туохутунан буолар.

Өрөспүүбүлүкэ сонуннара

Суол
хаһаайыстыбатын
сайыннары туһунан
ырытыстылар

От ыйын 16 күнүгэр Айсен Николаев дойду тырааныспарга министри Андрей Никитинни көрүстэ. Салайааччылар эрэгийиэнгэ суол хаһаайыстыбатын сайыннары сүрүн тосхоллорун ырыттылар.

Чуолаан Илинги Сибири уонна Уһук Илини холбуохтаах Лена өрүс нөгүө муостаны тутуу туһунан кэпсэттилэр. Бу бырайыагы олоххо киллэриигэ үлэ саҕаламмыта.

Итини таһынан «Халыма» уонна «Бүлүү» федеральной суоллары сайыннары ыйытыларын көрдүлэр. Дойду Бэрэсидьиэнэ Владимир Путин сорудабынан бүгүн Магадаан уобалаһыгар курдат барар суолу-иһи онорууга уонна тупсарыга улахан болҕомто ууруллар.

Итиэннэ «Халыма» трассатыгар Алдан өрүс нөгүө 1,7 км муостаны тутуу, «Уолчаан перевала», «Нера прижимнара» уонна да атын учаастактары реконструкциялааһын ирдэнэр. Бу бырайыактар докумуоннара барыта бэлэм.

«Бүлүү» трассатыгар Бүлүү өрүс нөгүө муостаны тутуу, кэккэ учаастактары реконструкциялааһын ирдэнэр.

«Саха сиригэр ити учаастактары онгорорго федеральной өйөбүл көрүллүөҕэ», - диэтэ көрсүһүүгэ Арасыйыа тырааныспарга министри Андрей Никитин.

Мииринэйгэ үөрүүлээх
тэрээһин буолла

Ил Дархан Мииринэй куорат уонна алмаас бырамысатыннааһа 70 сылыгар анаммыт үөрүүлээх тэрээһингэ кытынна. Айсен Николаев оройуон олохтоохторун үбүлүйүнэн итиитик-истинник эбэрдэлээтэ.

«Мииринэй Саха сирин социальной-экэнэмиическэй сайдыытын билгэ тирээ. Алмаастаах куорат бизнес эппиэтинэһигэр уонна олоххо-дьаһаха көхтөөх дьонунан-сэргэтинэн холбур буолар», - диэн тоһоҕолоон эттэ Айсен Николаев.

Кини Мииринэй Арасыйыа тирэх онгостор нэһилиэтиннээх пууннарын систиэмэтигэр киллэриллэбитин, бу салиэннэлэри «Олоххо аналлаах инфраструктура» национальной бырайыак чэрчитинэн сайыннаралларын бэлиэтээтэ.

Итиннэ дьиэни-уоту, суолу-иһи тутуу, билигин уопастыбаннай тырааныспарынан хааччыы, олох-дьаһах хаһаайыстыбатын саңарды, уопастыбаннай сынньанар сирдэри оноруу кириэр.

Ил Дархан АЛРОСА үлэһит кэллэктиибин элбэх көлүөнэтин Саха Өрөспүүбүлүкэтин сайдыытыгар сүҥкэн кылаатын бэлиэтээтэ. Калинин 10 сылга АЛРОСА тэрлэтэлэрэ Саха сирин судаарыстыбаннай бүддьүтүгэр уонна оройуоннар бүддьүттэригэр 630 млрд тахса солкуобайы ыттылар. Итини таһынан 10 сыл устата хампааныйа социальной ороскуотун 80-ча млрд тиэртэ.

Бэйэ онгортон
таһаары салаата
сайдар

Саха сиригэр олохтоох онгортон таһаарыны сайыннарар 7 территория үлэлиир. Ол курдук, Хаңалас, Нам, Горнай, Чурапчы, Амма, Мэҥэ Хаңалас, Мииринэй оройуоннарыгар манньк территорияларга резиденнэн кириэн 17 предприниматель уонна юридической сирэй үлэлииллэр. 2024 сыл түмүгүнэн кинилэр 10 үлэ миэстэтин таһаарбыттара, 105 мөл. солк. үбү эргиппиттэрэ, оттон 2025 сыл бастакы кварталын көрдөрүүтүнэн урбаанныыттар 26 саңа үлэ миэстэтин таһаардылар итиэннэ 169 мөл. солк. инвестициялаатылар.

СӨ Ил Дарханын уонна Бырабыыталыстыбатын пресс-сулууспата.

“Оттооһун-2025”:
күнү-дьылы былдьаһа

Тыа хаһаайыстыбата. Отчуттары көрсөн
кэпсэтибит

Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ

**Кыһынын улаханньк хаар-
даабакка, аны сааскыта кураан-
наан, дьону-сэргэни улаханньк
мунчаардыбыта, “аҕыйах ии-
тимньилээхпиттэн ытыспытын
соттор буоллубут” дэппитэ.**

Онтон кэлин үгүстүк ардахтаан, санаалара көтөҕүллүбүтэ эрэри хойукка диэри сөрүүн күннэр турбуттара охсон, атын өттүнэн уйаларыгар ууну киллэрдэ. Үгүс ходуһа уунан туолан, сүүрдэ сыталлара бэлиэтэннэ. Ол да иһин дьыл бачатыгар диэри биір даҕаны токур хотуурдаах үрэхтэргэ киіріэ илик. Оттон дьон-сэргэ оттуон баҕата улахан, арыттатан кураанныыр күннэрин таба туһана сатыыллар, кылгас оттоох алаастарын уолбаларын, куула өттүлэрин өтөхтөрү, кураанах үрүйэ-харыйа сирдэри оттообута буолаллар. Халлаан биэрэр биір эмэ күнүн туһанан охсубут сирдэрин мунһан бугулуу, урулуоннуу охсон кэбиһэллэр.

Сай ортото эрдээксийэҕэ быар куустан олоруллуо дуо, биірдиилээн окко киірибит дьиз кэргэттэри, ардыгар аҕыйах киһилээх бааһынай хаһаайыстыбалар отчуттарын көрсөн кэпсэтэн кэлибит.

Бүгүн Хонду үрэх ходуһаларын кэрийдибит. Улуус кииниттэн бэрт чугас Мындаҕаайылыыр суол тороҕойугар уллунах алааска Одьулун нэһилиэгин биір аатырбыт тырахтарыһа, отчута-масчыта Кизэс оҕонньор отчуттарын көрсөбүт. Оҕонньор эгил-тэгил чороччу улаатан эрэр сиэннэрэ хайы-үйэ бугуларын туруоран ыраатын-наран эрэллэрэ. Хонуугаагы отууларыгар кыраабыл тиһин онгору олорор кырдыааска кэпсэтэри тиийэбит: “Былырынгытааҕар от үүнүүтэ мөлтөх”, - диір кини. — Оол, түгэх бугулуу сылдыар уолу кытары тиийэн кэпсэтэн көр эрэ, - диэн дьээбэлээх харахтарынан көрүтэлээтэ. Николай Барашков диэн, ХИФУ устуоруйаҕа факультетын 2-с кууруһун устуоһунугар чугаһаан кэпсэтиибитин салгыбыт: “Ходуһа икки күн анараа өттүгэр охсуллубута, мунһубуппут бастакы күнэ. Быйыл аҕыйах от турара буолуо, урукку сылларга 5-6 оту ылааччыбыт. Кураанах буолан бугулуурга чэпчэки, убайдарбын, бырааттарбын кытары оттуу сылдыабыт. Бу биһиги аймахтарбытыгар диэн көмөҕө кэлэ сылдыабыт. Бээтинсэттэн ардыыр диэн көрдөрөр, ол иһин ону баттаһа хамсана сатыыбыт. Бүгүн бу алааспытын мунһан бүтэриэ этибит ол кэнниттэн эһэбит Одьулунна атын убайдарбытын кытары таһахтара”.

Кизэс оҕонньору кытары бакаалаһан бараммыт нөгүө алааска түһэбит. Тыраахтарынан балачча киэн сирі оустарбыттар, урулуоннаан соробун мустара сылдыалларыгар түбэстибит. Алаас

ортотугар “МТЗ” тыраахтар, кэккэлэһэ мунһарын илииммит дьоҕус кытай тыраахтара тураллар. Олор аттыларыгар 2 киһи омурҕанныы олороллоругар тиийэбит. Чахчы даҕаны хара үлээ буспут-хаппыт, миккиллибит аҕам саастаах дьон үөрэ-көтө көрүстүлэр, туох сонуннаахпытын сураһаллар, күндьыл билгэтин, ис-тас бэлиитикэни туоһулаһаллар. Отуу хойуу чэийинэн күндүлүүллэр. “Бука, биһиги хайдах үлэли-хамсыы сылдыарбытын интериэһиргээн кэллэхит буолуо”, - диэтэ Прокопий Илларионов. — От үүнүүтэ быйыл мөлтөх, бу алаастан урут 60-65 урулуону ылар буоларбыт, бу билигин көрөрүн курдук 6 устуука тахсан турар. Сирбит хайдаһыттан көрөмүт тизхэнькэнэн, илиинэн оттуубут. Бэйэбэр уонча сүөһү, сылгы баар. Кэмигэр сылыйан, ардаан биэрбитэ буоллар син тэбиэ эбит. Күн-дьыл ыраатан эрэр. Кураан күннэр туран биэрэллэрэ буоллар, оттоон-мастаан ыраатыа этибит. Былыт эрэ таһыстар ардаан, сүгүн оттоппокко сордоото. Ити иллэрээ күн оустарбыт оппутун мустаран урулуоннуу сылдыабыт. Алааспыт көрдөххө балачча үүммүт курдук гынан баран, эрбэһин, ыт тыла. Ону кытта аахсар кыахпыт суох. Онон күн-дьыл туран биэрдэр оттоомохтоһуо этибит. Сыл тахсарбытын дойдуттан буларбыт диэн баҕалаахпыт.

Ходуһа хоһууттара бэрт тиэтэлинэн омурҕанныы охсон үлэлэригэр туруннулар. Оттон биһиги салгыы өссө кими-эмэ көрсөйөбүт диэн айаммытын тутабит. Ол көтүтэн иһэн тырааска кытыты-нааҕы талахтар быыстарын ыраастык охсон, бугуллаан тиэнэ сылдыар Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо Андрей Филиппов биригээдэтигэр тиийэн тохтуубут. — Бэйэбит ходуһабыт мантан чугас сытар, оттон бу эбии Уһук Илин босхо гаабыт сирдэрин оттуу сылдыабыт, манньк өссө үс сиргэ сылдыахтаахпыт. Оппут былырынгытааҕар арыый даҕаны мөлтөх курдук, бу энгэр улаханньк ардаабатах быһыылаах, аны үөһэ өттүнээҕи ото хойуу, дьикти баҕайы. Бэйэбитигэр биір үөр сылгылаахпыт. Эбии оттуохпутун аны сир суох, ким даҕаны билигин босхо биэрбэт. Аны Уһук Илин гектарга көмөҕө диэн 20 механизм баар диэбиттэрэ даҕаны мизхэ кэлэн ханнык даҕаны сөп түбэспэтэ, нэһилиэк дьаһалтатыгар сылдьан баһылыгы көрсөн кэпсэппитим да “эйиэхэ туох даҕаны көрүллүбэт” диэбитэ.

Ити курдук үлэһиттэр былдьаһыктаах күннэрин аралдьыппакка, бары үтөнү баҕаран араһабыт.

Ааптар хаартыскаҕа
түһэриилэрэ.

Сүөһү иитиитигэр икки этии

Тыа хаһаайыстыбата. Тыа хаһаайыстыбатын боппуруостарыгар санаабын этэбин

От ыйын 8 күнүгэр Ытык Күөлгэ Ил дархан А.С.Николаев тыа хаһаайыстыбатын министристибэтэ уонна улуустар баһылыктара кытыылаах улуустарга бэриллбит санга боломуочуйалары олоххо киллэриин уонна оттоһунуга бэлэмнэниин туһунан сүбэ мунньагы ыйппыт.

Онно биһиги улууспут баһылыга С.А.Саргыдаев иһитиннэриин онорбут. Онтон биллэххэ, улууспутугар ылыллыбыт үс сыллаах "Сир Ийэ" бырайыагынан син балачча үлэ барбыт. Ол курдук, 3 сыл иһигэр 1600 гектар хоһуна сирэ оҥоһуллубут, хас да быһыт тутуллубут. Быһыл 394 гектарга туорахтаах култуура, 2300 гектарга кормовой култууралар ыһыллыбыттар. Онон урукку сыллардааҕар ыһыы иэнэ улааппыт. Бу сылга аһаҕас халлаан аныгар үүнэрриллэр оҕуруот астарын 19 гектарга ыһыллыбыт, 116 гектарга хортуоппуй олордолубут.

Быйыл өрөспүүбүлүкэ, улуус уонна хаһаайыстыбалар кыттыгас үбүлээһиннэринэн уопсайа 36 мөл.солк. 10 саҥа МТЗ тыраахтар, 152 туонна күөх ыһыы сизмэтэ атыылаһыллыбыт, 10 км күрүө, тиэһиньикэ сарайа тутуллубут. Былыргы итинник ньыманан 12 саҥа тыраахтар ылыллыбыта. Онон сир, от үлэтин тиэһиньикэнэн хааччыйыһыга балачча үлэ барбыт диэххэ сөп.

Быйыл от ыйын 1 күнүнээҕи

туругунан барыта 18715, ол иһиттэн ыанар ынаҕа 6317 төбө баар эбит. Ити ынахтартан 4251 ньирэйи ылан, ол аата уопсай ынахпыт 67 эрэ %-на төрөөбүт. Сылгыбыт ахсаана 25947 төбөттөн, 9960 кулуну ылан төрөөһүн 76 %-на тэннэспит. Ити иннинээҕи сыллартан арыый ордук көрдөрүү.

Үүтү туттарыы быйылгы былаана 5200 туонна. Итинтэн сыл аңарыгар 1843 туонна соҕотуопкаланан 6 ыйдаах былаан 101 %-н туолбут. Ити ааспыт сыл туһааннаах кэминээҕэр 177 туоннанан элбэх.

Салгыы ити сыппаралары ырытан, тэҥнээн көрүөбүт. Ырыынакка кириигэ өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн 438 тыһ. тахса ынах сүөһүлээх этибит. Ааспыт кыстыкка кириигэ 152 тыһ. арыый тахса ордон, урукку сүөһүбүт 34,7%-на эрэ хаалла. Онтон биһиги, чурапчылар, 28 тыһ. тахса төбөбүтүттэн 15 тыһ. кыра ордуктанан 54%-нын хааллардыбыт. Ол да буоллар өрөспүүбүлүкэҕэ мэнгэлэр

кэннилэриттэн иккис миэстэҕэ сылдыабыт. Манньык ханан даҕаны сүөһү ахсаанын, эт-үүт оҥоһуутун, соҕотуопкатын сирэ суох таннары түһүүтүн төрдүн-төбөтүн, төрүүтүн ырыта барымыым. Олор үксүлэрэ үөһэттэн, тыа хаһаайыстыбатыгар, сүөһү иитиитигэр ситэ суолта биэрбэттэн, сөптөөх үбүлээһин оҥоһуллубатабыттан, тэрээһинтэн тутулуктааҕа мөккүөрэ суох.

Бэйэбит улууспутугар кэллэххэ, тыа хаһаайыстыбатыгар үлэ син барбыт курдук эрэри, саамай хаалбыт салаабытынан ынах төрөөһүнүн ахсаана азыһааһына, үөһэ этиллибитин курдук, уопсай ынахпыт 67 эрэ %-на төрөөбүтэ буолар. Киһи кыбыстар сыппарата! Арааһа, өрөспүүбүлүкэҕэ манньык мөлүөх көрдөрүүлээх улуус суоҕа да буолуо. Ол эбэтэр барыта 6317 ынахтан 2068(!) кытараабыт. Ол аата 3 ынахтан 1-рэ төрөөбөтөх.

Доҕоттор! Сүөһү үлэтигэр саамай улахан хаалыыбыт, итэҕэспит манна сытар! Ону суоттаан көрүөбүт. Кыратынан ылаахха, 1 ынах сылга 1500 киилэ үүтү биэрэр диэтэххэ, ити 120 тыһ. солкуобайтан мэлийэбит. Онно ньирэйэ 2-3 сылынан идэһэ буоллар 80 тыһ. солкуобайга туруо этэ. Манна 8 ый босхо аһатаргын, көрүүн ороскуотун эбэн кэбис. Онтон 2-3 тыһ. киилэ үүтү биэрэр ынах кытараатаҕына, ороскуота букатын улаатар. Мин ааҕыбынан, биир кытарах ынах ороскуота сылга 250 тыһ. солкуобайтан кырата суох буолара эрэбил.

Оччотугар аңардас ынах кытарааһынтан биһиги улуус 517 мөл. солк. сүтэрдибит.

Мантан биир сүрүн түмүк

Сүөһү бородууксуйатын элбэтиигэ ханнык да үлэтээҕэр саамай сүрүн суолталааһынан ынах төрөөһүнүн %-нын улаатыта буолар.

Онтон ол төрөөһүн кыччаабытын төрүүтүнэн, чуолаан биһиги улууска улуус, нэһилиэк дьаһалталара, кэтэх сүөһүлээх ыаллар, тэрээһиннээх хаһаайыстыбалар ынаҕы буоһатыыга ситэ суолта биэрбэтэрэ, тэрээһин мөлүөҕө буолар диибин. Онуоха эбэн кэнники 3 сылга сүөһүбүт аңарыттан ордугун көрөр чааһынай ыаллартан үүтү туппакка, ынах төбөтүгэр харчы биэрэн, үүтү ыырга, ынаҕы саптарарга ситэ суолта биэрбэт буолууларга оҕуста. Ону таһынан сөбүлэһкэй саҕаттан нэһилиэк аайы искусственнай сизмэлээһини киллэрэ сатаан, атыыр оҕустары аччатааһын эбистэ диибин.

Бу балаһыанньаттан хайдах тахсабыт?

1. От үлэтин кэнниттэн бу боппуруоска улахан сүбэ мунньах тэрийэн анал дьаһалларда ылыахха. Онно сүрүн болдомтону искусственнай сизмэлээһин кыайан кирибэт сирдэригэр аңардас племенной атыыр оҕустарынан саптарыыга кириэххэ. 30-40 ынахха биир атыыр оҕус баар буоларын

курдук. Ол кэннэ оҕус ньирэйдэри аттааһыны булгуччулаах оҕоруохха. Атыыр оҕус атыылаһыы сыаналаах, көрүүтэ кырата суох ороскуоттаах, уустуктардаах. Ол иһин нэһиликтэр дьаһалталара атыыр оҕуһу атыылаһар, көрөр ыалларга, дьонго харчынан, аһылыгынан көмө оҕороллорун олохтуохха, хонтуруолу күүһүрдүөххэ. Мантан да атын дьаһаллары ылыахха.

2. Бүтэһигэр. Чурапчыбыт дьоно-сэргэтэ!

Билигин дойдубут балаһыанньата уустугуран иһэринэн, олохтоох аһы-үөлү дэлэтэр туһуттан сүөһүнү-сылгыны иитэ сатыаххайын диэн ыгырабын. Оннооҕор мин, бу 87 сааһыгар сылдыар сааһырбыт киһи, быйыл сайын Мэнгэттэн оҕолоох, ыата сылдыар саха ынаҕын атыылаһан аҕалан, абыранан эрэбит. Ордук сизтэrim, куораттан тахсыбыт хос сизтэrim үрүн аска үөрэнэн эрэллэрэ үөрдэр.

Онон, хатылаан эттэхпинэ, улуһум дьоно сүөһүгүтүн эһэ сатааман!

Улууспут, нэһиликтэр дьаһалталара, дьон сүөһүтүн уостаан (арендалаан) иитэр кэпэрэтииптэри тэрийэр, биирдиилээн дьону көбүлүүр дьаһаллары ыла сатаан! Холобур, бу Чурапчы таһыгар, Хатылыга оннук тэрийэн эрэллэрин курдук.

Бу санааларбын дьүүллэһин, олоххо киллэрэ сатаан!

Уйбаан Пономарев

Үүтү туттарыы от ыйын 22 күнүнээҕи туругунан

Нэһиликтэр	Сыллааҕы былаан туонна	Барыта туолла							% ыйдааҕы былаан	Барыта туолла	% сыллааҕы былаан
		От ыйын былаана туонна	нэдиэлэ		от ыйын саҕатыттан		2025 сыл саҕаланыыта				
			туонна	2 суорт	туонна	2 суорт	туонна	2 суорт			
Улуус үрдүнэн	4445,69	743,98	254,28	254,28	805,16	805,16	2637,64	2637,64	108,22	2761,29	59,33
Нэһиликтэринэн	4445,69	743,98	254,28	254,28	805,16	805,16	2637,64	2637,64	108,22	2761,29	59,33
Алаҕар	385,72	64,60	14,07	14,07	45,95	45,95	211,20	211,20	71,14	219,69	54,75
Бахсы	242,56	40,60	28,92	28,92	93,92	93,92	212,91	212,91	231,33	221,89	87,78
Болтоҕо	113,33	19,00	8,62	8,62	25,26	25,26	75,15	75,15	132,95	75,15	66,31
Болугур	471,21	78,90	19,18	19,18	65,08	65,08	310,14	310,14	82,48	312,51	65,82
Арыылаах	153,09	25,60	10,00	10,00	31,34	31,34	120,04	120,04	122,43	153,02	78,41
Кытаанах	170,99	28,60	13,42	13,42	35,50	35,50	98,53	98,53	124,12	99,55	57,62
Мугудай	328,06	54,90	20,13	20,13	60,27	60,27	157,24	157,24	109,78	168,70	47,93
Одьулуун	332,03	55,60	21,69	21,69	72,43	72,43	267,88	267,88	130,27	284,90	80,68
Соловьев	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Сылан	475,19	79,50	29,01	29,01	85,00	85,00	228,70	228,70	106,91	236,27	48,13
Төлөй	280,34	46,90	11,33	11,33	34,90	34,90	115,53	115,53	74,41	117,43	41,21
Хадаар	349,93	58,60	16,61	16,61	57,88	57,88	171,24	171,24	98,77	175,85	48,93
Хатылы	163,04	27,30	11,29	11,29	34,38	34,38	116,45	116,45	125,93	119,72	71,43
Хайахсыт	244,55	40,90	14,63	14,63	55,74	55,74	152,01	152,01	136,29	155,48	62,16
Хоптоҕо	330,05	55,20	22,40	22,40	67,31	67,31	227,28	227,28	121,93	237,88	68,86
Чакыр	365,83	61,20	10,79	10,79	34,41	34,41	151,52	151,52	56,23	157,78	41,42
Чурапчы	39,77	6,58	2,19	2,19	5,79	5,79	21,82	21,82	87,95	25,47	54,86

От ыйын 21 күнүнээби оттоохун сводката

Чурапчы улуугулар быйылгы кыстыкка былаан быһытынан 39 890 тн от со-
дотуопкаланыахтаах. От ыйын 21 күнүнээби туругунан 285 хаһаайыстыба окко
кирдэ. Барыта 354 трактор, 485 үлэһит оттуу сылдьаллар. Барыта 1845,9 гектар
сир охсулунна, 622,7 туонна от бэлэмнэннэ. Күн-дьыл турбутунан, маассабай окко
кирээһин саҕаланна.

	Нэһилиэк	Охсуллубут сир, гектар	Бэлэмнэннэ, туонна	Трактор ахсаана, ед.	Үлэһит ахсаана, киһи
1	Алабар	48	30	22	30
2	Бахсы	156	39,2	26	45
3	Болтоно	10	8,5	2	3
4	Болугур	195	60	10	14
5	Арылаах	84	23	20	33
6	Кытаанах	73	26	27	33
7	Мугудай	163	93	51	58
8	Одьулуун	45	0	13	22
9	Соловьев	80	0	22	23
10	Сылан	290	32,5	35	36
11	Төлөй	152	24	32	53
12	Хадаар	371	184	52	72
13	Хатылы	-	-	-	-
14	Хайахсыт	132,9	57,7	34	50
15	Хоптобо	-	-	-	-
16	Чакыр	35	32,4	4	9
17	Чурапчы	11	12,4	4	4
	Уопсайа	1845,9	622,7	354	485

I стахановец - Мария Спиридонова

Кэпсиэхпин баҕарабын. Ийэм тэнгэ киһибин истинник саныбын

Кини мин ийэм Пестерева
(Кузьмина) Аграфена II Инно-
кентьевна биһигэ төрөөбүт
эдьийэ этэ.

Аҕа дойдуну сэриитэ саҕаланан,
онно ыгырыллан, ийэтин көр-
сөөрү сатыы Мэлдьэхсигэ кэлэр.
Ол эрэн ийэтэ, колхуос сүөһү-
түн көрө Намга баран хаалан,
көрсүбэккэ сэриигэ барар. Ин-

нокентий сэрии хонуутугар ок-
тубут, ол туһунан биллэри да
кэлбэтэх. 1942 сыллаахха госпи-
тальга сытан өлбүтүн кэнники
билбиппит.

Эдьийим кэнники Оконеш-
ников Илья диэн Мугудай ки-
һитигэр кэргэн тахсан Алексей
диэн уол оҕоломмут. Ол гынан
баран арахсарыгар аҕата биэр-
бэккэ, соҕотон Мэлдьэхсигэ
төннүбүт. Балтын Арыпыаһы,
Пестерев Александр Кузьмич-
тааҕы кытта энгэрдэһэн олон
үлэлээбит. Сэрии сылларыгар
эр дьону кытта тэнгэ сир хор-
утан, колхуос сүөһүтэ сиэр отун
тиэйэн, бурдук ыһан, хомуйан,
астаан, сүөһү көрөн - "I-кы ста-
хановец" аатын 1958 с. ылбыта,
оннук бэриниилээхтик үлэ-
лээбитэ-хамсаабыта.

Аҕам Пестерев Александр

Кузьмич Япония сэриитигэр
1946 с. кэлиэбиттэн мин ийэм
хоонньуттан үүрүлэн, эдьий-
бэр оҕо буолбутум, наар батыһа
сылдьыбытым. Эдьий-ийэм
сүөһү көрөн, 50 сааһыгар пен-
сияҕа 10 солкуобайга тахсы-
быта. Онтон Мэлдьэхси оскуо-
латыгар сууйар-сотор үлэһит,
харабыл буолбута. Миигин маа-
нылаан, танас-сап тиктэрэн,
хары чаһыта, бэлэсипиэт ылан
ииппитэ. Наар мин учуутал
эбэтэр эмчит буоларбар баҕа-
рар этэ. Эдэр сааһыттан харыс-
таммакка тонгон-хатаң, сук-
ка-кураанга, ыарахан үлэҕэ
мискиллэн, баара эрэ 58 сааһы-
гар, мин медуцилшени бүтэрэ
иликпинэ, бу дойдуттан бараах-
таабыта. Эдьий-ийэбэр тугу да
туһалаабакка ытытабым дии.
Арай кини кэриэһигэр быраас

үөрэҕин бүтэрэммин, баҕа са-
наатын толордоһум буолуо.

Уола Алексей кэнники ийэ-
тигэр кэлэн олоһубута, кэргэн-
нэммитэ, икки уол оҕоломмота.
Билигин кинилэри, оҕолорун
кытта билсэбин, кыайарбынан
көмөлөһөбүн. Кэбээйинэн, Ам-
манан олоһубуттара.

Сэрии, сут-кураан дьыллара
хаарыаннаах дьоммутун илдьэ
бардахтара. Куруук биһиги
олохпутугар ил-эйэ эрэ баар
буоллун. Аймахтарбыт, оҕо-
лорбут, сизинэрбит үөрэ-көтө
олордунар диэн баҕа санаабын
этэбин.

Кыһа Александра Пестерева
(Ермолаева),
доруобуйа харыстабылын
туйгуна, Чурапчы
улуугун бочуоттаах бэтэрээнэ.

Иити. «Улыбка» уһуяаннарын истинник санылар

Елена МАКАРИНСКАЯ

Чурапчы нэһилиэгин килбэ-
йэр киинин Прасковья Бори-
сова аатынан «Улыбка» уһу-
яан таас дьизэ киэргэтэр.
240 миэстэлээх уһуяан 5
сыллааҕыта судаарыстыбан-
най-чааһынай биһигэ үлэ-
лээһин (ГЧП) мэхэньиисимин
көмөтүнэн тутуллан, үлэҕэ
кирибитэ. Аныгы тупсаҕай
онгоһуулаах, толору хааччыл-
лылаах, үс этээстээх таас
уһуяан кэнчээри ыччап-
пытын иитиһигэ дьолун кы-
лаатын киллэрэр.

Дьоллоохтор дьизэ кэргэн
«Улыбка» уһуяаны кытта ыкса
ситимнээхтэр. Эбэлэрэ, Рос-
сийскай Федерация үөрэҕи-
ритин туйгуна, «Үлэҕэ бэри-
ни» бэлиэ хаһаайката Мария
Петровна Никитина «Улыбка»
уһуяан бэтэрээн иитээччигэ
буолар. Оттон ийэлэрэ Викто-
рия бэйэтэ эмиэ бу уһуяан-
га сылдьыта. Салгыы Дьол-
лоохтор оҕолоро бары бу
уһуяанга иитиллэн тахсы-
быттара.

●●● «Улыбка» уһуяаны
кытта алтыһыбыт 2005 сыл-
лаахтан саҕаламмыта. Улахан

уолбутун Сахамыны, онтон Дьу-
лурханы, утум-ситим кэлин
кыра уолаттарбытын Арылхан-
наах Дарханы сырытыннар-
быппыт. Онтон ыла бу уһуяан-
ны кытта биһиги дьизэ кэргэн
төрөппүт быһытынан сүүр-
бэччэ сыл курдук чугастык ал-
тыспыппыт. Икки улахтарбыт
бу уһуяан кыһыл уонна үрүң
көмүс выпускниктарынан бу-
олбуттара. Кэлин кыра уолат-
тарбыт эмиэ иккиэн уһуяан
«Кыһыл көмүс выпускниктара»
ааты ылан, биһиги төрөппүтүр
үөрүүбүт икки төгүл үрдээбитэ.

Уруккуну санаан ыллааха,
«Улыбка» уһуяан кырааҕас, хас
да мас дьизэлэргэ үлэлээн оло-
бута. Ол да буоллар, кырачаан
оҕолор сангаларынан, минни-
гэс ас сытынан туолара, истин
сыһыан эйгэлээх буолара.

Күн бүгүн уһуяанмыт Чу-
рапчы килбэйэр киинигэр үс
мэндизмэннээх, улахан таас
дьизэ буолан турарыттан көрбүт,
сылдьыбыт киһи бары үөрэр,
астынар. Биһиги оҕолорбут
манньык сайдылаах, ыраас,
киэн-куон, бары өттүнэн хаач-
чылылаах, биһиги бастын уһу-
яанга сылдьан, иитиллэн тах-
сыбыттарыттан төрөппүттэр
олус астынабыт.

Бу маньы барытын иилээн-
салайан, күн бүгүнүгэр дьылы
«Улыбка» уһуяан аатын чиэс-
тээхтик өрө тутан ааттата
сылдьар киһинэн сатабыллаах
салайааччы Екатерина Семен-
овна Иванова буолар. Кини
үлэтигэр бэриниилээх, ис дуу-
һатын бүтүннүү үлэтигэр анаан
уһуяан улууска, өрөспүүбүлү-
кэҕэ, Арасыйыаҕа биһиги чулуу
уһуяанынан, тарбахха батта-
нар бастын үлэлээх тэрилтэ-
нэн биллэр.

Билигин кэмгэ уһуяанга
оҕолор сайдалдарын туһугар
үс этээһинэн эйгэлэргэ араа-
ран иити-үөрэти барар. Бас-
такы этээс «Мин дойдум- мин
улуугум» диэн өйдөбүлү оҕо
түөлбэтигэр таптала, бэринии-
лээх буолууну ингэрэр, иккис
этээс «Мин Арасыйыам» дой-
дуга патриотическай санааны
иитэр, онтон үһүс этээс тас
дойдулар өйдөбүллэрин оҕо
ингэрэр. Ити курдук бүтүн Аан
ийэ дойдубут туһунан сөптөөх
билиини ылан тахсаллар. Ону
таһынан уһуяанга «Идэлэнд»
бырайыак ситиһиилээхтик үлэ-
лиир. Бу оҕону кыра сааһыгар
ханньык эйгэҕэ сыһыаннааһын
быһаарар уонна ону сайынна-
рар бырайыак. Төрөппүккэ олус

Дьоллоохтор дьизэ кэргэн.

туһалаах сүбэлэри биэрэллэр.
Ону тэнгэ оҕолорбутун бары өт-
түнэн сайыннаар билигин
кэмгэ эппиэттир куруһуок-
тар үлэлиллэр. Холобур, робо-
тотехника, леги, компьютернай
кылаас, радиостудия (манна
«Тигилик» биэриини бэлэм-
нииллэр), мультфильм онорол-
лор, оҕолорго сөптөөх киинэ
көрөр саала кытта баар. Тылы
сайыннарыга анаан - Англия
тылын үөрэтэллэр, уруһуй, эти-
хааны сайыннаар, доруобуйа-

ны тупсарар эбии дьарыктар
үлэлиллэр.

Чакчы да, бу уһуяанга бары
өттүнэн сайдылаах, киэн би-
лиилээх, үтө санаалаах, эдэр-
диди эрчимнээх, уопуттаах
иитээччилэр үлэлиллэр. Оҕо-
лорбут бу уһуяанга сылдьа-
ан үөрэнэн түмүктээбиттэри-
тэн биһиги төрөппүттэр олус
диэн астынабыт, үөрэбит, - диэн
Дьоллоохтор дьизэ кэргэн са-
нааларын үллэстэллэр.

Дмитрий Диринскэй – улуус чулуу ыспарсымыана

Спорт. Өрөспүүбүлүкэ рекордсмен-куобахчыта төрөөбүтэ 80 сылыгар анаан

Сэмэн ЖЕНДРИНСКЭЙ

Сахалыы атах оонньуутун сайдытыгар бэйэтин суолун-иһин хаалларбыт, улууспутугар физкултура уонна успуорт сайдытын устуоруйатын Сэбиэскэй былаас бастакы сылларыттан ыла эридьиэстээн, түмэн сырдаппыт, дьон-сэргэ билиитигэр таһаарбыт СӨ успуордун маастара, “Саха сириин лите-ратора” ассоциация чилиэнэ, өр кэмнэ Диринг орто оскуолатыгар саха тылын учууталынан үлэлээбит Дмитрий Эверстов-Дмитрий Диринскэй аатын билбэт, кини туһунан истибэтэх киһи чугаһынан, арааһа, суоҕа буолуо.

Сэриин, сут-кураан, көһөрүлүү дьылларынааҕы издээн-нээх олох Эверстовтары Эдьигээн оройуонун Наатаратыгар тиэрдибитэ. Манна 1945 сыл бэс ыйын 17 күнүгэр Миитээ күн сириин көрбүтэ. Аҕата Дмитрий Алексеевич Эверстов учуутал этэ. Кини саха учууталларын биир бастакынан РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгуна буолбута. 1936 сыллаахха Саха сириин бырабыыталыстыбаннай дэлэгэссийэтин састаабыгар киирсэн, норуот үөрэҕириитин үлэһиттэрин ааттарыттан РСФСР Киин Ситэриилээх Кэмитиэтин XVI-с ыңгырылаах II-с сессийэтигэр дэлэгээт быһытынан тийээн М.И. Калининны кытта көрсүспүтэ, итиннэ хаартыскаҕа түһүспүтэ, омук саатынан бириэмийэлэммитэ.

Дмитрий Алексеевич бэртээхэй кылыһытын биллэр. 1932 сыллаахха Чурапчыга Саха АССР автономиятын 10 сыллаах үбүлүөйүгэр ыһыахха аатырбыт кылыһыт Баһылай Осиповка-Баайыстаанҥа уллуҥах устатынан хотторон иккис буолбута. 1989 сыллаахха 83 сааһыгар өлбүтэ. Ийэтэ Матрена Семеновна 7 уол, 3 кыыс оҕоломмота. Уолаттартан улаханнара – Миитэрэй.

Миитэрэй ийэтин, аҕатын аймахтара нэһилиэккэ, улууска биллэр удьуор күүстээх, быһый дьон этилэрэ. Эһэтэ Сохсойоон – Махээлэ Эверстов аатырбыт бухатыыр (“Сага олох” хаһыат 1978 сыллааҕы атырдьах ыйын 17 күнүнээҕи нүөмэрин көр), таайа Егор Семенович Кириллин хайыһарга 50 км өрөспүүбүлүкэ чөмпүйүөнэ, улуус биллэр сүүрүгэ, велосипедиһа.

Кыракий Миитээ оҕо эрдэ-бүтүн ис-иһиттэн күүстээх, быһый буолуон олус баҕара-ра. Дирингэ кыһыннары, сайыннары Эверстовтар дьиэлэрин таһа бытырыыс курдук оҕо-аймах күйгөрүнэн туолара. Сырсыы, кылыһыы, тустуу, “аттаах сэрии”, хайыһар... Дьэ манна “сайдара”. Эт-тириин ба-ранара, таңас-сап хаалара, хата,

дьоно олус дьабырыйбат буолаллара.

Успуорка бастакы кыымы сахпыт, баҕа санаатын уһугунарбыт киһитинэн таайын Егор Семенович Кириллин ааҕара. Егор хайыһардаан элээрдерин, сүүрэн быыппастарын, велосипедтаан элэннэтэрин кыра уолаттар умсугуйа даҕаны көрөллөрө, кини курдук буолуохтарын баҕараллара. Сүүрэн-көтөн, кэпсээн-ипсээн, ыллаан-туойан, кыайан-хотон Егор кырдык да, оҕо кутун тутуон тутара. 1960 сыллаахха 8-с кылааска үөрэнэ сырытта-дьына успуорка ис сүрүҕүттэн тартарыылаах, баҕалаах Миитээни өрөспүүбүлүкэҕэ тийэ биллэр сүүрүк, хайыһардыт, ССРС физическэй култуураҕа туйгуна, физрук Е.М. Феофанов таба көрөн сүбэлээбитэ, эрчий-битэ. Эһиилгитигэр уол оройуон үөрэнээччилэрин күрэхтэһии-лэригэр куобахха Миша Романов (Чурапчы) кэнниттэн иккис буолбутун успуорка бастакы ситиһиитинэн ааҕара, олоҕун тигэх күннэригэр диэри күндү-түк саныыра.

1962 сыллаахха Диринг орто оскуолатын 9-с кылааһын үөрэнээччилэрэ Сения Макаров, Вания Седалищев, Эмилий Дьячковскай, Алеша Андросов, Петя Посельская, Митя Эверстов оройуонҥа бастаан, успуорт национальнай көрүнгүрүгэр үөрэнээччилэр өрөспүүбүлүкэтээҕи ыспартакыйаадаларыгар хамаанданан кыттыбыттара. Кинилэртэн Петя Посельская кылыһа 32 миэтэрэ 13 см түһэн, Митя Эверстов куобахха чөмпүйүөннээн үөрбүтүгэрэ-көп-пүттүгэрэ. Бу маннайгы улахан кыайыы эдэркээн ыспарсы-мыаннарга бэйэтин кыаҕар-күүһүгэр эрэли дьиннээхтик күөдүппүтэ. Дьэ мантан ыла са-бааламмыта Чурапчыбыт чулуу куобахчыта Дмитрий Эверстов успуорка уһун, сындылданнаах, үөрүүлээх, ардыгар хомолто-лоох да буолуо, айана. Успуорт дьин оннук – ким эрэ кыайан өрөгөйдүөхтээх, ким эрэ хотто-рон хомойуохтаах.

1964-1967 сылларга Забай-кальеҕа танковай чааска түбэ-һэн сулууспалаабыта. Манна кэлин саха успуордун чабылхай уолаттарын Валерий Кузьмины (аан дойду уолаттарга штангаҕа рекордсмена), Иван Шахурди-ны (атах оонньуутугар успуорт маастара), биллэр тустууктары Петр Попову, Эдуард Гегеевы, Константин Луковцевы, Нико-лай Габышевы, Алексей Атла-совы, Константин Местниковы, Максим Тихоновы, биир дойду-лааҕа Степан Собакины кытта бииргэ сулууспалаабыта, до-ждордоспутта таах хаалбатаҕа. Байыаннай троеборьеҕа дивизияҕа бастаабыта, атах ооннь-уутунан, көңүл тустуунан, во-лейболунан дьарыктаммыта эдэр ыспарсымыан күүс-уох, дьулуур өтгүнэн сайдарыгар кыаҕы биэрбитэ.

Аармыйаттан кэлэн баран оройуоннааҕы күрэхтэһиилэр-гэ, ордук куобахха, убайдарын тигилэхтэрин “быһыта үктэ-тэлээн” улаханник соһуппута, успуорду сыаналааччылар сэн-нээриилэрин ылбыта. Кэлин киниттэн биллиилээх ыспар-сымыан тахсарын ээр-сэмээр кэтэһээччи элбээбитэ.

1969 сыллаахха оройуон ыспартакыйаадаларыгар Дмит-рий куобахха 35 миэтэрэ 90 см түһэн, уонча сыл турбут успуорт бэтэрээнэ Дмитрий Давы-дов рекордун 37 см куоһаран, санга кирбиини олохтообута. Онтон кынаттанан, бэйэтин ити көрдөрүүтүн алта төгүл тупсар-быта. 1972 сыллаахха 36 миэ-тэрэ 86 см тизэрдибитин күн бү-гүнүгэр диэри улууска ким да чугаһаабакка турар.

Оройуонҥа барыта 16 төгүл чөмпүйүөннээбитэ. Кини дэ-гиттэр ыспарсымыан: куо-бахчыт, сүүрүк, волейболист, тизньисчит. Чулуу көрдөрүүлэ-рэ: атах оонньуутугар 3 көрүгү суумматынан 115 миэтэрэ 23 см (кылыы – 40 м 16 см, ыстанга 38 м 21 см, куобах 36 м 86 см; 100 м сүүрүүгэ – 11,8 сөк; уһуну ыста-ныыга – 5 м 27 см; дьиз иһигэр аҕыс туоска куобахтааһынҥа – 23 м 50 см (бу улууска дьиз иһигэр бастын көрдөрүү). Өсөө, билэр киһи ахсааннаах буолуо, 1969 сыллаахха Намга “Урожай” ДСО волейболга кү-рэхтэһиитигэр Чурапчы сүү-мэрдэммит хамаандатыгар киирсэн, Алексей Собакинҥа туруорааччы буолан, өрөспүү-бүлүкэҕэ иккис миэтэлэммитэ.

Дмитрий 1969 сылы бэйэтин олоҕор саамай дьоллоох сылы-нан ааҕынара. Бу сыл таптыыр кыһыһынаан Маайыстын олох-торун холбуулар, оройуон ре-кордсменын үрдүк аатын ылар, онтон тутта сөрөөн СГУ-га үөрэнэ киирэр.

Университекка атах ооннь-уутугар Саха сириин аатырбыт ыспарсымыаннарын Н. Санни-ковы, И. Гороховы, А. Аммосо-

вы, М. Габышевы, ини-бии Петр, Василий Посельскаядары, В. Окорокковы кытта бииргэ үө-рэн-нэн, күрөстэһэн, илин-кэлин түсүһэн эдэр эрчимнээх сааһа ааспыта.

Унньуктаах сүүрбэччэ сыл устатыгар 150-тан тахса араас таһымнаах күрэхтэһиилэргэ оройуон, өрөспүүбүлүкэ, кизн Сибиир бэртэрин кытта илин былдыаспыта. Бэйэтин үчүгэй ыспартыбынай форматын 12 сыл устата тутта сылдьан киир-сибит сорох түмүктэрэ ман-ныктар: СГУ 4 төгүллээх чөм-пүйүөнэ, Манчаары Баһылай бириһин 4 төгүллээх иккис призера, Уһук Илин уонна Сибиир норуоттарын ыспар-такыйаадаларын үс төгүллээх 2-с призера. Бу өр кэмнээх, дьа-ныардаах, эт-хаан алларыар үлэтэ, успуорка дьиннээхтик бэринии туоһута. Бу сыллар-га оччолорго өрөспүүбүлүкэ рекордсменын, Сибиир уонна Уһук Илин чөмпүйүөнүн Нико-лай Санников кэнниттэн наар иккис миэтэҕэ сылдьыбыта. Кэлин өрөспүүбүлүкэ рекордс-мен-куобахчыта Дмитрий На-заров, биллэр куобахчыт Влади-мир Рожков Дмитрий Эверстов иннигэр түспэтэхтэрэ даҕаны кини өрөспүүбүлүкэ чулуу куо-бахчыта буоларын өссө төгүл көрдөрөр.

...Дьыл-хонук биллибэккэ ааһан иһэр. Ааспыты эргил-лэн көрөөччү ахсааннаах. Ол да буоллар Дмитрий Дмитрие-вич олоҕун тигэх сылларыгар

диэри тапталлаах успуордун олоҕун аргыһа онгостон сылдь-ыбыта. Остуол тиэньиһигэр бэтэрээннэргэ улуус учуутал-ларын хас да төгүллээх чөм-пүйүөнэ, призера, бэчээтинэн успуорду кизнник пропаган-далыыра.

Хоптоҕо Дирингэ – олимпиец Павел Пинигин дойдута. Улуус дьоно бары билэр, ытыктыыр киһилэрэ СӨ үтүөлээх тириэнь-эрэ, улуус кылгас сиргэ сүүрүүгэ рекордсмена И.Е. Захаров үө-рэтэн, эрчийэн оскуола кыра-кий былаһааккатыттан биллэр ыспарсымыаннар Егор Кирил-лин, Петр Посельская, Дмит-рий Эверстов, ини-бии Афанасий, Михаил Илларионовтар, Н. Анемподистова, А. Божедо-нова, В. Дмитриева, Николай Адамов, Иван Чирков, Гаврил Нохтунскай... Саха сиригэр, кизн Сибииргэ тийэ сураҕыр-быт кылыһыт, Петр, Василий Посельскаядар, ыстангаһыттар А. Собакин, Н. Адамов, куобах-чыттар Д. Эверстов ааттарынан улууспут дьоно кизн тутталлар, кэрэ кэпсээн онгостоллор.

Дмитрий Диринскэй кизн кэрэхсэбиллээх биографиятыт-тан аңардас успуорка эрэ кыт-тытын туһунан быһа тардан билиһиннэрдэххэ итинник. Кини инники былааннара үгүс, умсугутуулаах этилэрэ. Сорох-торо олоххо киирэннэр төрөө-бүт-үөскээбит Чурапчытын дьонун-сэргэтин үгүстүк үө-рдүбүтэ-көтүппүтэ.

■ Дмитрий Эверстов ортоку турар, хангас Чакыртан аар-саарга аатыр-быт ыспарсымыан Николай Адамов уонна уҥа өрөспүүбүлүкэ биир күүс-тээх ыспарсымыана, улахан суруналыыс Баһылай Посельская.

“Туристар Саха сиригэр алмаас атах анныгар ыһылла сытар дии саныылар”

Бырамысыланнас. От ыйын 20 күнэ-алмааһы хостуур үлэһиттэр күннэрэ

Бүгүнгү дьоруойбут Василий Тарасович Курнев кэннигэр өрө күүрээннээх, таһаарылаах үлэ-хамнас суола тыргыллар. Кини алмаас бырамысыланнаһыгар боростуой силиэсэринэн үлэтин саҕалаабыта. Карьератын устатын тухары сир баайдаах уонча сиргэ үлэлээбитэ-хамсаабыта, кэлин Ньурбатааҕы хайа баайын хостуур кэмбинээккэ дириэктэрдээбитэ. Билигин бочуоттаах сынныаланна олорор. Үлэ-хамнас өрө оргуйан олорбут үтүө кэмнэрин, доҕотторун, кэлиэһэлэрин истинник саныыр.

“Тутааччы буолар баҕалаабым да, геолог үөрэҕэр киирбитим”

– Мин санаабар, бу эйгэҕэ миигин олох соһуччу түгэннэрэ сирдээбиттэрэ. Ол гынан баран онтон мий кэмсиммэппин, кизэн туттабын, – диэн Василий Тарасович кэпсээнин саҕалыан иннинэ ахтан аһарда.

Василий Тарасович Ленскэй оройуон Орто Наахара бөһүөлэгиттэн төрүттээх. Аармыйаҕа сулууспалаан баран, туох эмэ тахһиниэскэй идэтин баһылыырга соруммут. Санаатын сааһылаан, толкуйдаан баран “тутааччы буолар эбиппин” диэн быһаарыммыт. Эдэр киһи бу эйгэҕэ сыһыаннааҕа: эһэтэ, таайа туттааччы этилэрэ. Кинилэри кытта дьиэ тутуугунан, өрөмүөнүнэн дьарыгырыта. Ол гынан баран олох бэйэтэ туһунан көһүппэтэх түгэннэрдээх. Эдэр киһини геология эйгэтигэр сирдээн аҕалбыта.

– Иркутскайга туттааччы үөрэҕэр киирэрэҕэ быһаарынным. Наадалаах докумуоннарбын хомуйан, Ленскэйгэ, тутар хамыһыһаа илдьэн туттардым. Ити кэмнэ биридэ “Уолаттар, балыкты барыаххайын”, – диэн тыл көтөхтүлэр. 1979 сыл этэ, эксээмэннэри оҕолор ололор сирдиргиттэр кэлэн туталлара. Мотуоркабыт моһуоктаан, эксээмэннэ хойутаан хааллым. Инньэ гынан, докумуоннарбын СГУ-га туттарарга күһэллэним, – диэн Василий Тарасович кэпсээнин аргыһы саҕалаата.

Хас да күн устата субуруччу ардах салгыбакка түһэн, сөмөлүөттэр түһэр да, көгөр да кыахтара суох буолла. Кини, көтүөхтээх атын дьону кытта, туох баар малын барытын бэлэмнэнэн баран, этэргэ дылы, “чымадаанын үрдүгэр” кэтэһэн олорбут. Биір күн аһар, иккис күн... Эксээмэннэр күннэрэ бу ыган үтэн кэлбиттэр. Быар куустан баран таах ололор табыллыбат, быһаарынар уолдыаспыт. Дьоруус хампаанньа тэринэн Өлүкүмэлииргэ, ол кэннэ “Ракетанан” Дьокуускайдыырга сананаллар. Өлүкүмэлиир-

гэр тийиэн баран, теплоходтара алдынан турарын көрөллөр. Дьэ, ыксал буолар...

– Ол да гыннар айаммар харгыс бөҕөтүн көрсөн, Дьокуускайга тутар хамыһыһаа күккүрээн тийдим. От ыйын 31 күнэ этэ, 16:40 чаас буолбут. Бары барбыттар. Арай геологтар бааллар, дьылээри хомуна сылдыаллар. Мин докумуоннарбын туталларыгар көрдөстүм. Ити курдук, геолог үөрэҕэр киирэн хааллым. Үөрэнэ сылдьан сыһыа-баайа туттааччы үөрэҕэр көһүөхтээҕим уонна, дьэ, барыта орун-оннугар түһүөхтээҕэ. Баҕарбыт идэбин баһылыхтаабым...

Уопсайга киирдим, туттааччы идэтигэр үөрэнэр устудьуоннары кытта биір хоско түбэстим. Кинилэр хайдах үөрэнэллэрин күн аайы көрө сылдыабын. Күнүстэри-түүннэри чертэж оҥор да оҥор, сурааһыннары тарт да тарт. Саллан бардым, “ыра санаа оностор идэм миэхэ соччо барсыбат дуу” диэх санаалар киирэр буоллулар. Онно холоотоххо, биһиги холкутук үөрэнэбит. Биридимизтэри да син балай эмэ билбэхтээр курдукпун: математика, хиймийэ, устуоруйа, салгы – кристаллография, минералогия. Үөрэхпит олус судургута суоҕа эрэри, таастары кытта үлэлиирбин сэнгээрэн бардым. Ол курдук, геолог идэтигэр үөрэнэ хаалбытым, устудьуон олоҕор оройуонан түспүтүм. Гиирэ успуордунан дьарыгырабым, успуорт бу көрүгэр Саха АССР уонна РСФСР маастара буолбутум, – диэн сэхэргэһээччибит геолог идэтигэр хайдах кэлбитин сэхэргиир.

Бэһис кууруска үөрэнэ сырыттабына, эдьийиэ: “Якуталмаз” тэрилтэҕэ үлэли киир”, – диэн тыл көтөхтүлэр. Ити кэмнэ Удачнайдааҕы ГОК-ка биір дойдутааҕа, аймаҕа Анатолий Тарасович Попов үлэлиирэ, идэлээх сойуус лиидэрэ этэ. Ыллын да тута төлөпүүннээн кэпсэтэ охсор кыаллыбата, стационарнай төлөпүүн кэмчи кэмэ. Сурук суруйан ыппыт. Сотору кэминэн эппиэт тигинээн кэлбит: “Кыһынҕы сынныалан кэмигэр кэлэн ханна эмэ үлэҕэ киирэр-

гэ холон” диэн. Инники олоҕор улахан суолталаах быһаарыныны ылынарга тоҕоостоох кэм кэлбитин өйдөөн турар, Анатолий Тарасовичка көтөргө быһаарынар.

– Дириэктэр Анатолий Александрович Козеева аҕаллылар. Бөдөн-садан эр киһи. Зачёткабын ууннум. Сыанам үксэ “биэс”, “түөрт”, ол быһыыгар биір дуу, икки дуу “үстээхпин”. Саната суох өр көрдө. “Барсыбат эбиппин, үлэҕэ ылаа буоллар тута этиэ этэ” диэн санаалар элэнгээн аастылар. Зачёткабын төттөрү биірде уонна: “Өссө туох көрдөрөрдөөххүнүй?” – диэтэ. Успуорт маастара даҕабырыанньатын бэйэтин кытта илдьэ сылдыарым, ону ууннум. Көрөөт, тута каадыр отделын исписэлиинин ыгырда уонна: “Докумуоннарын толорун”, – диэтэ. Бу курдук алмаас бырамысыланнаһыгар үлэли киирбитим, – диэн кэпсээнин салгыыр.

Өрөмүөн оҥорор силиэсэртэн – сүрүн геологка

Маннай “Удачный” карьерыгар хайа баайын хостуурга туттуллар тэриллэри өрөмүөнүүр силиэсэринэн үлэлээбит. Бакаансыһа тахсыбытыгар эстэрэр үлэлэри тэрийэр геолог буолар. Үс сыл буолан баран карьер сүрүн геологынан ананар.

– Ити кэмнэ Саха сиригэр олохтоох кыһаа үөрэммит мин соҕотох бэрэстэбиитэл этим. Эстэрэр үлэ хайдах барыахтаабын, туохха ордук болҕомтону ууруохтаахпытын маннай этэ сатыырым да, киин куораттар үрдүк үөрэҕин кыһаларын бүтэрбит выпускниктар СГУ-га үөрэммит геолог этиитин улаханга уурбаттара. Кинилэри үөрэтэрибн компетентнайа суобуунан ааҕаллара. Ол гынан баран биірде бэйэм хайдах сөп дии саныырбынан сири эстэрбитим, үлэ түмүгэ ситиһиилээх буолбутун суруйбутум. Сири эстэрээччилэр күлүү-элэк гыммыттара, “Эргэ технологияҕа

төннүбүккүн”, – дэспиттэрэ. Ол кэмнэ “сүүрүтү утары барбаттара”, бэйэм көрүүбүн модьуйса сатаабатабым. Арай мин туттар ньымам хампаанньаҕа бүттүүнүгэр бэрт түргэнник тарҕаммыта, – диэн Василий Тарасович үлэлээбит маннайгы сылларын ахтан-санаан аһар.

– Кэлин АЛРОСА эксплуатационнай геологиятын отделын начаалынньыгынан аһаммытым. Манна 1999–2004 сс. биэс сыл үлэлээбитим. Бу ордук офис үлэтэ этэ, хонтурооллуур уорганныры кытта сибээстэһэрим. Мин СГУ-га “Подземная разработка месторождений полезных ископаемых” идэҕэ экстерн ньыманан үөрэммитим. Үөрэхпин бүтэрэппин кытта, Анаабырдааҕы ГОК-ка сүрүн инженеринэн ыппыттар. 2007 с. Анаабырдааҕы ГОК дириэктэрэ буолбутум. Биір сыл (2007–2008 сс.) “Анаабыр алмаастарын” “Эбэлээх” бириискэтигэр дириэктэрдээбитим.

Анаабыр улууһугар хас биірдии үрүйэ кытыыта алмаастаах. Буолаары буолан, араас өгүнэн күлүмүрдүү оонньуур кырасыбай алмаастар. Технологиябытын тупсаран, сана тэриллэри туһанан хостуур алмааспыт кэмэйин 2–3 төгүл улаатыннарбыппыт, – диэн Василий Тарасович үлэтин-хамнаһын ахтар.

Атахпыт анныгар – алмаастар!

Туристар мэлдьи ыйытар ыйытылаахтар: “Эһиги алмаастар үрдүлэринэн хаама сылдыабыт дуо?” – диэн. Баҕар, манньк санааны Саха сири олохтоохторо бэйэлэрэ “күөдү-үппүттэрэ” буолуо. Өссө биір этии баар: алмаастаах сиртэн кимберлиттэри ылар сатамньыта суох. Олору кытта алмаас “кэлсиэн” сөп үһү. Бу ыйытылары бүгүнгү дьоруойбутугар биірдехпитинэ табыллар.

– Биһиэхэ Австралияттан бэрэпиэссэр ыалдьыттаабыта. Кинини кытта аспирант кыыс кэлсибитэ. Эбийиэктэрибит эра-сиимнээхтэр, ол иһин ол дьону миэхэ сыһарбыттара. Руда

ыскалыатыгар кэлибит. Бу ыскалааттан руданы фабрикаҕа ытталлара. Үлэлээн бардылар. Биһигини кытта өссө фотограф, тылбаасчыт уонна суоппар сылдыһыпта.

Мин кэпсэтэ турар кэммэр аспирант кыыс кэлэн ойоҕоско аста уонна сиргэ сытар хайа боруодатын ыйда. Өйдөөн көрбүппүт, киһи улахан тарбаҕын саҕа алмаас быган сытар эбит! Дьэнкир өгнөөх, таһыттан көрдөххө, алдыамматах. Олус соһуйдум эрэри, таспар биллэрбэтим. Кыыс диэки хайыһан: “Туохтан олус соһуйдугут? Эһиги аан дойду үрдүнэн биір саамай улахан сир баайдаах сиргэ кэлэн турабыт буолбаат!” – диэтим.

Ыалдьыттарбыт кимберлит куһуогун эргим-ургум тутан көрбүттэрэ, кээмэйдээбиттэрэ, хаартыскаҕа түһэрбиттэрэ. Төттөрү ууран кэбиһэр хайдах да табыллыбата. Баҕар, ким эмэ төннөн кэлэн көрдүү сатыаҕа. Оттон эппизитинэс барыта миэхэ сүктэриллэн сырыттаҕа. Алмааһы ыллым, көрө турар “Именной” алмаас буолар кыахтаах” диэн санаа элэнгээн ааста. Салгыы самасыбааллар карьертан руданы тизийэр сирдиргиттэр кэлибит. Ыалдьыттарбытын ыгыран баран бэйэм толкуйдаабыт устуоруйабын тиһэҕэр тиэрдээри, “Биһиги хампаанньабыт сайдарын туһугар!” – диэн баран, алмааһы карьерга бырахтым. Ити түгэни өргө диэри өйбөр тута сылдыбытым, – диэн Василий Тарасович геолог сэргэх үлэтин биір түгэнин кэпсээн ааста.

– 2013 сыллаахха хампаанньабыр төннүбүтүм, Ньурбатааҕы ГОК-ка сүрүн инженеринэн үлэли киирбитим. 2017–2018 сс. дириэктэрдээбитим. 60 сааспын туолан баран, 2018 сыл ыам ыйын 18 күнүгэр бочуоттаах сынныаланмар барбытым.

Үлэлиир кэмигэр үөрэммит кыһатыгар баран преподавателлэрин, институтун дириэктэрин көрсөн устудьуоннар хампаанньаҕа быраактыкаланалларын кэпсэппитэ. Быраактыканы ааһалларын, үөрэнэллэрин хонтурооллуура, кэскиллээх ыччаты бэлэстээн хампаанньаҕа үлэҕэ ыгыртыыра. Кини бэйэтин кэннэ эксплуатационнай геологияҕа 60 % олохтоох каадыры хаалларбыта.

– Үлэлиир сылларбар миигин кытта алтыспыт, үөрэппит-такайбыт, сүбэлээбит-амалаабыт, уустук кэмнэрбэр биіргэ буолбут кэлиэһэлэрбэр, аҕа табаарыстарбар А.Т. Поповка, В.М. Зувка, Т.Г. Насурдиновка, Г.А. Яковлевка, И.К. Демьяновка, Ф.К. Садриевка олус махтанабын.

Билигин Дьокуускайга олоҕорун. Кэммиттэн кэмигэр Минринэйгэ, Ленскэйгэ баран кэлэбин, – диэн Василий Тарасович күлэ-үөрэ сэхэргиир.

Кэпсэттэ Андрей ШИЛОВ.

Салгыгта бэчээттэниэ

Выборы

к решению Чурапчинской территориальной избирательной комиссии от 17 июля 2025 г. № 4

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О СБОРЕ ПРЕДЛОЖЕНИЙ ПО КАНДИДАТУРАМ ДЛЯ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ЗАЧИСЛЕНИЯ В РЕЗЕРВ СОСТАВОВ УЧАСТКОВЫХ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ

Руководствуясь пунктом 9 статьи 26, статьей 27 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации», на основании постановления Центральной избирательной комиссии Российской Федерации от 5 декабря 2012 года № 152/1137-6 «О порядке формирования резерва составов участковых комиссий и назначения нового члена участковой комиссии из резерва составов участковых комиссий» (ред. от 05.01.2024 г.), Чурапчинская территориальная избирательная комиссия объявляет сбор предложений по кандидатурам для дополнительного зачисления в резерв составов участковых избирательных комиссий Алагарская УИК №657, Арылахская УИК №658, Бахсытская УИК №659, Болтогинская УИК №660, Кындальская УИК №661, Болугурская УИК №662, Кытанахская УИК №663, Мугудайская УИК №664, Ожунская УИК №665, Юрях-Кюеринская УИК №666, Соловьевская УИК №667, Хажыяхская УИК №668, Усун-Кюельская УИК №669, Улахан-Кюельская УИК №670, Теинская УИК №671, Бэринская УИК №672, Телейская УИК

№ 673, Хатылынская УИК №674, Юрюнг-Кюельская УИК №675, Оргинская УИК №676, Хаяхсытская УИК №677, Хоптогинская УИК №678, Мельжехсинская УИК №679, Чакырская УИК 680, Центральная УИК №681, Когалинская УИК №682, Марыкчанская УИК №683, Чаранская УИК №684, Новгородовская УИК №685 сформированных на территории муниципального района «Чурапчинский улус».

Прием документов осуществляется Чурапчинской территориальной избирательной комиссией в период с 25 июля по 14 августа 2025 года:

- в рабочие дни – с 09:00 до 17:00

по адресу: Чурапчинский район, с. Чурапча, ул. Ленина, д.41 каб.202 или каб.103

эл.адрес: churap.tik@mail.ru

С перечнем документов, необходимых для внесения предложения (предложений) по кандидатурам для зачисления в резерв составов участковых комиссий, можно ознакомиться на сайте Центральной избирательной комиссии Республики Саха (Якутия) yakut.izbirkom.ru в подразделе «Формирование УИК и резерва УИК» раздела «Избирательные комиссии».

Чурапчинская ТИК

Инфографика

КАК ВЕСТИ СЕБЯ ВО ВРЕМЯ ГРОЗЫ

Во время ударов молнии не подходи близко к электропроводке, молниеводу, водостокам, антенне. Не стой рядом с окном.

Закрой все окна и двери, дымоходы и вентиляцию. Если ты находишься в деревне или селе не топи печь, потому что горячие газы, выходящие из трубы могут притянуть молнию.

Не разговаривай по телефону – молния может попасть в натянутые между столбами провода.

По возможности выключи радио, телевизор и другие электрические приборы.

БИЛЛЭРИИ / ОБЪЯВЛЕНИЕ

► Ушницкай Альберт Андреевич (1990 с.т.) аатыгар 2012 сыллаахха бэриллбит Чурапчытаагы судаарыстыбаннай физкультурна уонна спорт институтун бүтэрбитин туоһулуур диплом сүппүтүнэн дынгэ суобунан ааҕарга.

► Я, Оконешников Никифор Иванович, 06.04.1960 г.р., уроженец с. Чурапча, Чурапчинского района ЯАССР, обвиняюсь в совершении преступления, предусмотренного ч.3 ст.159, ч.3 ст.159 УК РФ, т.е. мошенничество, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, равно в крупном размере, ч.3 ст.160 УК РФ, т.е. присвоение или растрата, совершенное лицом с использованием своего служебного положения, равно в крупном размере, в котором признаю вину и раскаиваюсь. Сделал себе вывод, обязуюсь впредь не совершать подобного преступления. Возместил в полном объеме материальный ущерб, нанесенный министерству сельского хозяйства РС(Я).

Приношу свои извинения обществу, государству и МСХ РС(Я). Данным письмом хочу предостеречь других граждан от совершения подобного преступления и предупредить, что это преследуется законом РФ.

► Диплом о высшем образовании ЧГФКИС, выданный на имя Токпокова Евгения Никитича (1991 г.р.) в 2013 г., а также аттестат об окончании ЧРССШИОР о среднем общем образовании, выданный в 2009 г., считать недействительными в связи с утерей.

Улэ бэтэрээнэ, сэрии сылын оҕото, Чакыр бөһүөлэгин олохтооҕо
МАКАРОВА Александра Дмитриевна
бу дьыл от ыйын 22 күнүгэр уһун ыарахан ыарыыттан 87 сааһыгар күн сириттэн барбытын курутууан туран биллэрэбит.

Оҕолоро, кийииттэрэ, күтүөтэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

КУТУРҔАН

Таптыыр ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, үлэ, тыыл бэтэрээнэ, 50-н тахса сүл оскуола иннинээҕи үөрэхтээһин салаатыгар үлэлээбит

ФЕДОТОВА Мария Семёновна

уһун ыарахан ыарыыттан бу дьыл от ыйын 21 күнүгэр олохтон туораабытын диригинник курутууан туран бары аймахтарбытыгар, билэр биир дойдулаахтарбытыгар иһитиннэрэбит.

Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Үлэ, тыыл бэтэрээнэ

ФЕДОТОВА Мария Семеновна

уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, аймах-билэ дьонугар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

«Чурапчы улууһа» муниципальной оройуон дьаһалтата.

Чурапчы улууһугар оҕо иитиитигэр өр кэмнэ үлэлээбит, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, «Улыбка» уһууаанга 17 сүл сэбиэдиссэйдэбит, тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ

ФЕДОТОВА Мария Семеновна

олохтон туораабытынан уолугар Леонид Ивановичка, кыһыгар Валентина Ивановна, кийиитигэр Марианна Ивановна, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

П.И.Борисова аатынан Улыбка уһууаан коллектива, үөрэх управлениета, профсоюзун комитетта, педагогический үлэ бэтэрээннэрин сэбиэтэ.

Убаастыыр эдьиийбит, Дьокуускай куорат олохтооҕо, өр сылларга оҕо тэрилтэтигэр иитээччинэн, сэбиэдиссэинэн үтүө суобастаахтык үлэлээбит, үлэ бэтэрээнэ

ФЕДОТОВА Мария Семеновна

89 сааһыгар ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан оҕолоругар Валентина, Леонидка, кийииттэригэр Анастасия, Марианна, күтүөтүгэр Алексейга, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Чурапчыттан Сивцевтар, Собакиннар, Павловтар

Дьокуускай куорат олохтооҕо, сиэн бырааппыт

ИВАНОВ Эдуард Сергеевич

бу дьыл от ыйын 21 күнүгэр соһумардык олохтон туораабытынан аҕатыгар Иванов Сергей Аркадьевичка, быраатыгар Сергей Сергеевичка, абаҕатыгар Константин Аркадьевичка, саҕаһыгар Екатерина Семеновна, бары чугас аймахтарыгар, табаарыстарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Сылантан Трофимовтар,

Дьокуускайтан Божедоновтар, Чепаловтар
Кытайтан Сулар, Москваттан Чуковтар.

Сылан нэһилиэгэр землеустроителинэн, «Сулусчаан» уһууаанга компьютерщигынан, рабочайынан, улуустаагы КУМИ сотруднигынан, «Туймаада нефть» операторынан үлэлээбит сиэн бырааппыт, убайыт

ИВАНОВ Эдуард Сергеевич

күн сириттэн күрэммитинэн эдьиийигэр Мотрена Кэнчэриевна, күтүөтүгэр Петр Дмитриевичка, аҕатыгар Сергей Аркадьевичка, бииргэ төрөөбүт быраатыгар Сергей Сергеевичка, бары аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Трофимов Петр Дмитриевич бииргэ төрөөбүттэрэ, кинилэр оҕолоро.

"САНА ОЛОХ"
хаһыат

Кылаабынай
эргэктэр
ГОРОХОВА
Людмила
Владимировна

Түрүөтүчүлөр: СӨ Ырабылталыстыбата, Саха Өрөспүүбүлүкэтин "Сахабэчээт" Судаарыстыбаннай автономнай тэрилтэтэ.
Таһаараччы: СӨ "Сахабэчээт" ГАУ
Таһаараччы аадырыһа: 677000, Дьокуускай к., Орджоникидзе уул. 31, 124 каб. тел./факс: (411-2) 34-39-17 e-mail: sakhapechat@mail.ru. Российскай Федерация Россиянаҕар СӨ салааларыгар 2020 с. бос ыйын 3 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №ТУ/14-00559.

Эргэктэһи
аадырыһа: 678670,
Чурапчы сэл.,
П.Пинигина, 26 а.
Төлөпүүнэригэр:
эрэдэктэр – 41-332,
отделлар – 41-265.
E-mail: sanaoloh@
mail.ru,
сайт: sanaoloh.ru,
telegram: @sanaoloh

Ааптар сурутар этилэр санаа редакция позициялар мэлдьи сөп түбүгэр буолбатах. Сурууска ыйылылар чакчылар кырдыктаахтарыгар эппиэтинэни ааптар тус бэйэтэ сүтэр.

Индекс: ПИ964. Бэчээккэ сакаас № 29 (12008). Кээмэйэ 2 б.л. Ахсаана 810. Хаһыат сыаната 26 солк. Хаһыат нэһилээбэ биридэ: бээтинсэбэ таһар.

Хаһыат 24.07.2025 с. бэчээккэ бэриллэнэ, 25.07.2025 с. таһыста. Дьокуускай к. Вилюйскай переулук, 20 №-дээх дьытыгэр, "Ю.А. Гагарин аатынан Дьокуускайдаагы өрөспүүбүлүкэтээби типография" АУо бэчээттэннэ.

@SANAOLOH